

۱- رابطه‌ی معنایی دو واژه‌ی «ماه» و «ستاره» چیست؟

(۱) ترادف (۲) تضمن (۳) تناسب (۴) تضاد

۲- رعایت نکردن کدام قواعد ترکیب، ساخت جمله را غیرممکن کرده است؟

۳- الگوی هجایی واژه‌ی «آبی» را بنویسید.

۴- واژه‌ی مشخص شده در بیت زیر مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده است؟
«خورده است خدا ز روی تعظیم
سوگند به روی هم‌چو ماهت»

۵- چگونه می‌توان ثابت کرد که بیت زیر نظم است، شعر نیست؟
«توانا بود هر که دانا بود
ز دانش دل پیر برنا بود»

۶- درست و یا غلط بودن جمله‌ی زیر را مشخص کنید.
اساسی‌ترین نقش زبان ایجاد ارتباط در میان افراد یک جامعه‌ی زبانی است.

۷- درست و یا غلط بودن جمله‌ی زیر را مشخص کنید.
ما نقش‌های زبان را همراه با خود زبان در کودکی به عنوان بخشی از فرآیند رشد طبیعی بدون نیاز به درس و آموزگار فرا می‌گیریم.

۸- درست و یا غلط بودن جمله‌ی زیر را مشخص کنید.
دانش و مهارتی که در زمینه‌ی زبان و نقش‌های آن به طور طبیعی به دست می‌آوریم، بسیار گسترده و نامحدود است.

با توجه به متن زیر به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید.
«کلاس دوم بغل دفتر بود، خالی و بزرگ که دو تا ستون سفید چهارگوش پرش کرده بود و آن ته سه چهار تا میز و نیمکت شکسته، دیوار روبه‌رو پوشیده از عکس پهلوان‌ها و یک نقشی بزرگ آسیا و...»
۹- این نوشته به چه شیوه‌ای نگارش شده است؟

۱۰- این نوشته حاصل کدام یک از موارد زیر است؟
(۱) دیده‌ها و شنیده‌ها (۲) تأملات درونی (۳) پژوهش‌ها

۱۱- یک دایرة‌المعارف چند دانشی نام ببرید که قرن‌ها پیش نگاشته شده است.

۱۲- کتاب «چشمه‌ی روشن» از دکتر غلامحسین یوسفی جزء کدام دسته از منابع تحقیق به شمار می‌رود؟

۱۳- تألیف دایرة‌المعارف به شیوه‌ی نوین در ایران از پنجاه سال پیش با ترجمه‌ی ..... به کمک گروهی از دانشمندان آغاز شد.

۱۴- زندگی‌نامه‌ها علاوه بر رعایت نکات فنی چگونه باید نوشته شوند تا سهم خود را در پژوهش‌های تاریخی و فرهنگی حفظ کنند؟

۱۵- جمله را ویرایش کنید.

۱۶- هر یک از موارد ویرایش شده مربوط به کدام نوع ویرایش است؟

۱۷- دو شیوه‌ی ساخت طنز را بنویسید.

۱۸- شعر زیر را به نثر روان بازگردانی کنید.

«شیمی دود خلق آتشی بفروخت
یکی شکر گفت اندر خاک و دود
شنیدم که بغداد نیمی بسوخت
کِه دکیان میا را گزندى نبود»

۱۹- با استفاده از آرایه‌های ادبی «جان‌بخشی» و «تشبیه» نوشته‌ی زیر را به نثر ادبی و هنری تبدیل کنید.
«بهار شد، نسیم لابه‌لای شاخه‌های بید وزید. با رسیدن بهار شکوفه‌ها باز شد. گل در میان چمن شکفت.»

با توجه به جمله‌ی «(مفاد - مفاد) این کتاب (گواه - گواه) روزهای خوش سپری شده بر نگارنده است.» به ۳ سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۰- در واژه‌ی «مفاد» کدام تلفظ درست است؟

۲۱- تلفظ معیار واژه‌ی «گواه» کدام است؟

۲۲- در کدام واژه «فرآیند واجی» به کار رفته است؟ نوع فرآیند را بنویسید.

با توجه به متن زیر، به ۵ سؤال بعدی پاسخ دهید.

«عرب‌های زمان قرن‌ها چرخید و در هزاره‌ها و غریو چرخش خود، انسان‌های بوالهوس و غافل را جا گذاشت، لیکن در بامدادان این تمدن بزرگ، نیان ما با وجود مضیق حیاط با تألیف کتب به القای مفاهیم ارزشمند پرداختند و با توع و رغبت، با ساختن کتاب خانه‌ای بزرگ، آن را به یادگار به نسل‌های بعد منتقل کردند.»

۲۳- یک واژه‌ی «دو تلفظی» بیابید.

۲۴- در کدام واژه فرآیند واجی ابدال، نمود نوشتاری یافته است؟

۲۵- «صامت میانجی» را در واژه‌ی نیاکان مشخص کنید.

۲۶- یک واژه بیابید که در آن پسوند «ان» بیانگر زمان باشد.

۲۷- در متن فوق، ۴ غلط املائی به کار رفته است، آن‌ها را بیابید و صحیح هر یک را بنویسید.

با توجه به عبارت زیر به ۶ سؤال بعدی پاسخ دهید.

«وزارت آموزش و پرورش با خریداری میلیون‌ها جلد کتاب، امکانات نسبتاً مناسبی را برای کتابخانه‌های مدارس فراهم کرد.»

۲۸- عبارت فوق از ..... واژه تشکیل شده است.

۲۹- نوع تکواژ «وزارت» را بنویسید.

۳۰- یک واژه‌ی «مشتق مرکب» را بنویسید.

۳۱- در جمله‌ی ذکرشده، «وابسته‌ی وابسته» کدام است؟ نوع آن را بنویسید.

۳۲- «میمین» را بیابید و اجزای اصلی جمله را در نمودار قرار دهید.

۳۳- نمودار این جمله را رسم کنید و اجزای اصلی جمله را در نمودار قرار دهید.

با توجه به عبارت زیر، به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید.

«دوست واقعی کسی است که با تسلط بر احساسات خویش یک دنیا شادی و عشق را برای همگان به ارمغان می‌آورد.»

۳۴- کدام واژه «متمم اسم» است؟

۳۵- واژه‌ی «عشق» کدام نقش تبعی را داراست؟

۳۶- در جمله‌ی «دل بستن به این جهان زودگذر کاری بسیار کودکانه است»، کدام واژه «صفت مشترک با قید» است؟

۳۷- در جمله‌ی «دل بستن به این جهان زودگذر کاری بسیار کودکانه است»، کدام هجای واژه‌ی کودکانه دارای «تکیه» است؟

۳۸- در جمله‌ی «دل بستن به این جهان زودگذر کاری بسیار کودکانه است»، با توجه به اجزای تشکیل‌دهنده‌ی واژه‌ی «زودگذر» الگوی روبرو را کامل کنید: ..... + ... ← .....

با توجه به متن زیر، به ۳ سؤال بعدی پاسخ دهید.

«شاخه‌های پر پیچ و خم بید مجنون می‌رقصد و از پنجره‌ی باز به اتاقم می‌آید. می‌خواستم پنجره را ببندم، اما نتوانستم.»

۳۹- آیا جمله‌ی «شاخه‌های پر پیچ و خم بید مجنون می‌رقصد» از نظر مطابقت نهاد و فعل صحیح است؟ چرا؟

۴۰- در عبارت «می‌خواستم پنجره را ببندم، اما نتوانستم» مورد حذف‌شده را بیابید و بنویسید حذف به چه قرینه‌ای صورت گرفته است؟

۴۱- جمله‌های مشخص‌شده را با گذراکردن فعلشان دوباره بنویسید.

با توجه به متن زیر، به ۴ سؤال بعدی پاسخ دهید.

«استاد کمال‌الملک، نقاش توانمند ایرانی، با هنرآموزی به تصویرگران همه‌ی جهان، نام خود را در تاریخ هنر ثبت کرد.»

۴۲- کدام واژه «شاخص» است؟

۴۳- کدام واژه «بدل» است؟

۴۴- «صفت مضاف‌الیه» را مشخص کنید.

۴۵- واژه‌ی «هنرآموزی» را بر اساس ترتیب اجزای سازنده‌ی آن، تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید.

۴۶- به چه دلیل واژه‌ی «رِبِی» در زبان فارسی قابل تلفظ نیست؟

۴۷- چرا جمله‌ی زیر در زبان معیار کاربرد ندارد؟ شکل درست آن چگونه است؟

«نور، درخت شاخه‌های نازک‌ترین را نوازش می‌کرد.»

۴۸- در دو بیت زیر:

«مِـحِـفِـلِ مِـا دِگِـرِ امِـرُوزِ بَـه بَـسِـتَـانِ مَـائِدِ
عِـیْـشِ خِـلُوتِ بَـه تَـمَـاشَـایِ گِـلِـسِـتَـانِ مَـائِدِ»

«بِه خِشَم رَفتَهِی مَـا رَ، کَهِ مِـی بَـرِدِ بِیغَـم؟
بِیَا، کَهِ مَـا سِـپَرِ اَندَـاخِـتِـیم، اِگَـر جَـنِگِ اسِـت»

الف) واژه‌ای بیابید که تحول معنایی یافته است؟

ب) کدام واژه با حفظ معنای قدیم، معنای جدید نیز گرفته است؟

۴۹- واژه‌ی «سایه‌وش» با چه شیوه‌ای ساخته شده است؟

۵۰- علامت اختصاری «سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاهی» را بنویسید.

۵۱- چرا بیت زیر را «شعر منظوم» می‌نامیم؟

«هَر مَرغِ فِکَرِ سَرِ شَاخِ سَخَنِ بَـجِـسِـتِ
بَـا زِشِ بَـه طَـرَهِی تَـوبَـه مِـضْـرَـابِ مِـی زِـدَم»

۵۲- رسیدن به حکم علمی «زمین به دور خورشید می‌گردد.» به کدام نقش زبان مربوط می‌شود؟

۵۳- جمله‌ی زیر از نظر نگارشی چه اشکالی دارد؟

گاهی ماشین‌ها تولید صداهایی ناهنجار را ایجاد می‌کنند که بسیار آزاردهنده است.

۵۴- تضاد میان اجزای عبارت زیر چگونه برجسته شده است؟

«دوست واقعی و پنهان‌کاری»

۵۵- به کمک آرایه‌های «تشبیه» و «تشخیص»، «یک روز زمستانی سرد پربرف» را در یک بند ادبی توصیف کنید. (بین سه

تا پنج سطر)

۵۶- چرا در نوشتن یک زندگی‌نامه باید به واقعیات زندگی شخص مورد نظر تکیه کرد؟

۵۷- الف) به چه دلیل جمله‌ی زیر در طنزآمیز کردن یک نوشته مؤثر است؟

«شتر در خواب، بیند پنبه دانه»

ب) این جمله مصداق چه کسانی است؟

۵۸- کتاب «ریحانۃ الادب» جزء کدام نوع کتاب‌هاست؟

۵۹- نگارش هر یک از نوشته‌های زیر چگونه است؟

الف) شکل ظاهری کتاب در طول تاریخ تغییری اساسی کرده است. هزاران سال پیش، نوشته‌ها را بر تخته سنگ‌ها، چوب یا پوست جانوران نقش می‌کردند.

ب) خورشید به تدریج پایین می‌رود و سایه‌های ستون و هیكل‌های پاسبانان، روی خاک این زمین و ایوان سلطنتی درازتر می‌شود.

۶۰- بیت زیر را بازگردانی کنید.

«افسرده مباش، اگر نه سنگی
رهوارتر آی، اگر نه لنگی»

۶۱- با توجه به متن زیر به سوالات داده‌شده، پاسخ دهید.

«سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی، تیری به سوی خاور رها کند. آرش که پهلوانی پیر بود و در همه‌ی سپاه ایران به تیراندازی مشهور، برای انداختن چنین تیری گام پیش نهاد.»

الف) جمله‌ی «سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی تیری به سوی خاور رها کند.» مستقل ساده است یا مرکب؟ پاسخ خود را با ذکر دلیل بیان نمایید.

ب) واژه‌های واژه‌ی «تیرانداز» را به تفکیک بنویسید.

۶۲- نوع وابسته و وابسته‌ی وابسته را در واژه‌های مشخص‌شده‌ی عبارت زیر بنویسید.

مهارت گروهی از شاعران در بدیعه‌سرایی نشانگر قریحه و ذوق بسیار بالای این افراد در شاعری است.

۶۳- در دو جمله‌ی زیر املا‌ی صحیح واژه‌های نادرست را بنویسید.

الف) ادب عارفانه گاه در حوضه‌ی ادب تعلیمی می‌گنجد و گاه آمیزه‌ی عقل و ذوق است که مضمون آن بیش‌تر مزمت دنیاست.

ب) نخستین شباهت ناخواسته‌ی راغم این سطور با اغلب بزرگان در اختلاف نظر در تاریخ توئد است، اگر چه خانواده شهادت می‌دهند که بی‌شبهه شب دوازدهم فروردین به این جهان هبوت کردم.

۶۴- با توجه به معنی، املا‌ی کدام واژه‌ها صحیح است؟

برائت = برتری / مطبوع = خوشایند / حایل = ترسناک / مثابه = مانند

۶۵- کدام یک از قواعد ترکیب به ما کمک می‌کند تا هر جمله‌ای را در جایگاه خودش به کار ببریم؟

۶۶- واژه‌ی «شب‌افروز» به چه شیوه‌ای ساخته شده است؟

۶۷- بر اساس کدام نقش زبان، ما از آن چه در درونمان می‌گذرد، سخن می‌گوییم؟

۶۸- کدام یک از واژه‌های زیر بر اساس الگوی هجایی «صامت + مصوت + صامت + صامت» ساخته نشده است؟ دلیل خود را ذکر کنید.

الف) فیض   ب) کین   ج) ابر   د) پارس

۶۹- با توجه به عبارت «کودک با دیدن عروسک رعنا لب به خنده گشود» به سؤالات زیر پاسخ دهید.
الف) کدام واژه با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است؟
ب) واژه‌ی «خنده» مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده است؟

۷۰- انسان‌ها در هر ارتباط زبانی دو هدف عمده را دنبال می‌کنند، آن دو هدف کدامند؟

۷۱- کدام یک از انواع نوشته‌ها حاصل تأملات درونی است؟

۷۲- در چه صورتی زندگی‌نامه سهم خود را در پژوهش‌های تاریخی و فرهنگی حفظ می‌کند؟

۷۳- هر یک از موارد زیر مربوط به کدام نوع ویرایش است؟
الف) رعایت علائم نگارشی در زبان فارسی   ب) حذف درست فعل به قرینه

۷۴- دو منبع فرعی رابط در امر تحقیق را نام ببرید.

۷۵- دو ویژگی دانش‌نامه‌ی جهان اسلام را بنویسید.

۷۶- جمله‌ی زیر را با ذکر دلیل ویرایش کنید.
احساس نفرت به دیگران ناخوشایند است.

۷۷- وجود چه عاملی در نوشته‌ی زیر به قدرت طنز آن افزوده است؟
شاغالم مسئول آب‌دارخانه‌ی گل‌آقا یکی از طنزیم‌کنندگان چاله‌چوله‌های خیابان‌های تهران است.

۷۸- شعر زیر را به نثر روان بازگردانی کنید.
نازک‌آرای تن ساق گلی / که به جانش کشتم / و به جان دادمش آب / ای دریغا به برم می‌شکند.

۷۹- با استفاده از دو آرایه‌ی ادبی «جان‌بخشی» و «حس‌آمیزی» طبیعت زیبای بهاری را در یک بند توصیف کنید.

۸۰- با توجه به عبارت زیر به سؤالات داده‌شده پاسخ دهید.

«او برای دست‌یابی به آینده‌ی بهتر، تمام راه‌های تلاش را پیمود.»

الف) جمله‌ی فوق از چند تکواژ تشکیل شده است؟

ب) یک تکواژ وابسته‌ی تصریفی در عبارت بالا بیابید.

ج) «برای» چه نوع تکواژی است؟

۸۱- برای کدام یک از اسم جمع‌های زیر، می‌توان از هر دو فعل مفرد و جمع استفاده کرد؟
الف) ملت (ب) مردم (ج) مجلس (د) کاروان

۸۲- گونه‌ی مؤدبانه‌ی «رفتن» درباره‌ی خود چیست؟

۸۳- در جمله‌ی «می‌خواستیم مطالب تو را بخوانیم، اما نتوانستیم»:
الف) کدام قسمت حذف شده است؟
ب) حذف به چه قرینه‌ای صورت گرفته است؟

۸۴- جمله‌ی زیر را با گذرا کردن فعلش، دوباره‌نویسی کنید.
«هرگز شکوه فرهنگ و تمدن ایرانی از نظر جهانیان نیفتاد»

۸۵- با توجه به جمله‌ی «گل‌های سرخ شقایق در دامنه‌ی کوه‌ها شکفت» به سؤالات زیر پاسخ دهید.

الف) جمله چندجزئی است؟
ب) نمودار جمله را رسم کنید و اجزای اصلی را در نمودار قرار دهید.
ج) کدام گروه قابل حذف است؟ چرا؟
د) فعل جمله را تبدیل به مضارع مستمر کنید.

۸۶- در جمله‌ی «دلاوران این سرزمین شجاعانه مبارزه کردند تا نیاز به هم بستگی را به دیگران بیاموزند»

الف) «متمم اسم» کدام کلمه است؟
ب) کدام واژه «صفت مشترک با قید» است؟
ج) «وابسته‌ی وابسته» را بیابید، نوع آن را بنویسید برای آن نمودار پیکانی رسم کنید.

۸۷- کدام واژه‌ی زیر «ساده» است؟

الف) گلستان (ب) زمستان (ج) دادستان (د) سروستان

۸۸- در میان واژگان هم‌آوای زیر، واژه‌ی درست را انتخاب کنید.

«توانایی مولانا جلال‌الدین در (الغا - القا)ی معنا بر هیچ کس پوشیده نیست.»

۸۹- کدام یک از واژگان دخیل زیر «بی‌نشان» است؟

الف) البته (ب) لثا (ج) فعلا (د) تالیف

۹۰- دو فرآیند واجی به کار رفته در عبارت «خانه‌ی دوست» را نام ببرید.

۹۱- در هر یک از عبارات زیر، غلط‌ها را بیابید و صحیح هر یک را بنویسید.

الف) مادرم بعد از بررسی دلایلی‌های خود با بانک مٹی تصفیه حساب کرد.
ب) تهنیت بر پدرم که در تمام عمر با شفقت تمام به دیگران خدمت کرد.

۹۲- در هر یک از عبارات زیر، یک غلط املایی بیابید و درست آن را بنویسید.
الف) در هر سفری ما را از این بیابند تا صدقه‌ای که خواهیم کرد، هلال بی‌شبهت باشد.
ب) حالی ثواب آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای برگیریم.

۹۳- عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
بادهای تند گاهی قیه می‌کشیدند.

۹۴- عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
زرتشت او را کمر بسته‌ی خود کرده بود.

۹۵- عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
آری زمان فوه جوانی را می‌پژمرد.

۹۶- عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
بازکشید از روش خویش پای

۹۷- بیت زیر را به نثر روان برگردانید.
گر به اقلیم عشق روی آری / همه آفاق گلستان بینی

۹۸- عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
کبوتران اشارت او را امام ساختند.

۹۹- عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
خم آورد بالای سرو سهی

۱۰۰- عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
این صلت فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست.

۱۰۱- عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
به قهر یک قبضه‌ی خاک از روی جمله‌ی زمین برگرفت.

۱۰۲- بیت زیر را به نثر روان برگردانید.
هر که شدت حلقه‌ی در، زود برد خُقه‌ی زر
خاصه که در باز کنی، محرم دروازه شود.

۱۰۳- عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
دایه‌ی ابر بهاری را فرموده تا بناتِ نبات در مهدِ زمین بپرورد.

۱۰۴- با استفاده از روش ساختن واژه‌های جدید، از واژه‌ی «گل» یک واژه‌ی مشتق بسازید.

۱۰۵- میان دو واژه‌ی «سیر» و «خوراکی» کدام رابطه‌ی معنایی برقرار است؟

(۱) تضمن (۲) ترادف (۳) تناسب (۴) تضاد

۱۰۶- الگوی هجای واژه‌ی «انس» را بنویسید.

۱۰۷- از چه طریق می‌توان به معنای متفاوت «بوستان» در دو جمله‌ی زیر پی برد؟

- با خواندن بوستان درهای اندیشه‌ی سعدی به رویم گشوده شد.
- تفرج در بوستان کودک خیالم را به بازی واداشت.

۱۰۸- واژه‌ی مشخص شده در بیت زیر، در گذر زمان مشمول کدام‌یک از وضعیت‌های چهارگانه شده است؟
«چو سوافارش آمد به پهنای گوش
ز شاخ گوزنان برآمد خروش»

۱۰۹- برای پیدایش مورد زیر، از کدام نقش زبان بهره گرفته شده است؟
ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون
نیکی به‌جای یاران فرصت شمار یارا

۱۱۰- برای پیدایش مورد زیر، از کدام نقش زبان بهره گرفته شده است؟
آیا می‌دانی که نمایشگاه نقاشی در نگارخانه‌ی آفتاب برگزار می‌شود؟

۱۱۱- چرا تولید واحد زبانی «سرخ‌های گل ایران طبیعت» نادرست است؟ صحیح آن را بنویسید.

با توجه به جمله‌ی زیر به ۳ سؤال بعدی پاسخ دهید:

«در مسابقات ملی شطرنج، تیم نوجوانان ژاپن از تیم شطرنج ایران باخت.»

۱۱۲- دلیل غلط بودن جمله را ذکر کنید.

۱۱۳- جمله را ویرایش کنید.

۱۱۴- ویرایش جمله‌ی فوق، مربوط به کدام نوع ویرایش است؟

۱۱۵- استفاده‌ی درست از نشانه‌های خط فارسی، مربوط به ویرایش ..... است.

۱۱۶- دلیل امتیاز تاریخ بیهقی از کتاب‌های دیگر تاریخی چیست؟

۱۱۷- بیت زیر را بازگردانی کنید.

«اگر هوشمندی به معنی گرای
که معنی بماند نه صورت به جای»

۱۱۸- منابع فرعی رابط در امر تحقیق کدام‌اند؟

۱۱۹- با استفاده از دو آرایه‌ی «حس آمیزی» و «جان‌بخشی» شکفتن یک گل را در سه سطر توصیف کنید.

۱۲۰- با استفاده از ضرب‌المثل «دهنه‌ی جیش را تار عنکبوت گرفته»، مطلبی طنزآمیز در چهار سطر بنویسید.

۱۲۱- جمله‌ی «راه‌های مطالعه و تحقیق برای پژوهشگران باز است» از چند واژه تشکیل شده است؟

۱۲۲- در جمله‌ی «راه‌های مطالعه و تحقیق برای پژوهشگران باز است» تعداد تک‌واژ جمله‌ی مورد نظر ..... است.
(۱) ۱۴ تک‌واژ (۲) ۱۵ تک‌واژ (۳) ۱۶ تک‌واژ (۴) ۱۷ تک‌واژ

۱۲۳- در جمله‌ی «راه‌های مطالعه و تحقیق برای پژوهشگران باز است» یک تک‌واژ وابسته‌ی اشتقاقی بیابید.

۱۲۴- در جمله‌ی «راه‌های مطالعه و تحقیق برای پژوهشگران باز است» «برای» چه نوع تک‌واژی است؟

۱۲۵- برای کدام‌یک از اسم جمع‌های زیر، فقط فعل مفرد به کار می‌رود؟
(۱) شورا (۲) ملت (۳) مردم (۴) همه‌ی موارد

۱۲۶- کدام‌یک از فعل‌های زیر، با استفاده از تک‌واژ گذراساز، تبدیل به فعل گذرا به مفعول و متمم می‌شود؟
(۱) کشید (۲) چرخید (۳) خوابید (۴) رسید

۱۲۷- در جمله‌ی «تا ساعتی دیگر از خانه‌ی مادر بزرگم می‌روم» فعل جمله را تبدیل به «ماضی مستمر» کنید.

۱۲۸- در جمله‌ی «تا ساعتی دیگر از خانه‌ی مادر بزرگم می‌روم» گونه‌ی مؤدبانه‌ی فعل جمله را بنویسید.

با توجه به جمله‌ی زیر به ۳ پرسش بعدی پاسخ دهید:
«مصاحبه با بزرگان فرهنگ و ادب، از طریق رسانه‌های گروهی جهت شناخت مفاخر جامعه، ضروری است.»
۱۲۹- کدام واژه به متمم اسم نیاز دارد؟

۱۳۰- متمم اسم، کدام کلمه است؟

۱۳۱- کدام واژه معطوف است؟

۱۳۲- جمله‌ی زیر را با گذرا کردن فعلش دوباره‌نویسی کنید.
«سایه‌ی هما بر سر موجودات جهان افتاده.»

۱۳۳- «وابسته‌ی وابسته» را مشخص کنید و نمودار پیکانی آن را رسم نمایید.

۱۳۴- واژه‌ی «ستایشگری» را براساس ترتیب اجزای سازنده، تا مرحله‌ی تک‌واژ تجزیه کنید.

با توجه به جمله‌ی زیر، به ۶ سؤال بعدی پاسخ دهید.
«حکیم ابوالقاسم فردوسی، برجسته‌ترین حماسه‌سرای ایران و جهان، با خلق اثر عظیم خود، پرچم افتخار را در سراسر جهان برافراشت.»

۱۳۵- در عبارت بالا یک واژه‌ی مرکب بیابید.

۱۳۶- واژه‌ی «سراسر» از نظر ساخت چگونه است؟

۱۳۷- کدام کلمه «شاخص» است؟

۱۳۸- فعل جمله از نظر ساختمان، چگونه است؟

۱۳۹- یک نقش تبعی بیابید و نوع آن را بنویسید.

۱۴۰- کدام واژه «صفت مضاف‌الیه» است؟ نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

۱۴۱- نمودار صحیح جمله‌ی زیر را رسم کنید. و جمله را در نمودار قرار دهید.

«در بی‌کران هستی چگونه خودت را دانای کل می‌پنداری؟»

۱۴۲- در شعر زیر، با توجه به معنای واژه‌های هم‌آوا، کاربرد کدام واژه درست است؟

بیا که قصر (امل - عمل) سخت سست بنیاد است.

۱۴۳- در شعر زیر، با توجه به معنای واژه‌های هم‌آوا، کاربرد کدام واژه درست است؟

از محبت (خوارها - خارها) گل می‌شود.

۱۴۴- در عبارت «سحرگهان که می‌شود شاخه‌ای میزبان بلبل‌ی نغمه‌خوان، تو کدامین حضور را میزبانی؟»، در کدام واژه، ابدال

نمود نوشتاری یافته است؟

۱۴۵- در عبارت «سحرگهان که می‌شود شاخه‌ای میزبان بلبل‌ی نغمه‌خوان، تو کدامین حضور را میزبانی؟»، فرایند واجی

افزایش در کدام عبارت دیده می‌شود؟

۱۴۶- در عبارت «سحرگهان که می‌شود شاخه‌ای میزبان بلبل‌ی نغمه‌خوان، تو کدامین حضور را میزبانی؟»، واج میانجی در

واژه‌ی «شاخه‌ای» کدام است؟

۱۴۷- در عبارت «سحرگهان که می‌شود شاخه‌ای میزبان بلبل‌ی نغمه‌خوان، تو کدامین حضور را میزبانی؟»، پسوند «ان» در

واژه‌ی مشخص شده به چه معنی است؟

۱۴۸- در جمله‌ی «الهی ترسانم به بدی خود»، چه عاملی باعث به‌وجود آمدن شیوه‌ی بلاغی شده است؟

۱۴۹- در کدام‌یک از گزینه‌های زیر، غلط‌املائی دیده می‌شود؟ آن را تصحیح کنید.

(۱) غالب نمادین (۲) صواب‌مصلحت (۳) کلمه‌ی مهمل (۴) خرد و دها

۱۵۰- در عبارت زیر، املائی کدام واژه غلط است؟ صحیح آن را بنویسید.

کتب کشف‌المحجوب و مرصادالعبد، در حوضه‌ی عرفان جایگاه ویژه‌ای دارند.

۱۵۱- ابتدا بنویسید آهنگ جمله‌ی زیر افتان است یا خیزان؟ سپس آهنگ جمله را تغییر دهید.

«قدر روزهای خوش نوجوانی را می‌دانید؟»

۱۵۲- با توجه به بیت «دلارام در بر دلارام جوی لب از تشنگی خشک برطرف جوی»

(الف) الگوی هجایی واژه «جوی» را بنویسید.

(ب) شیوه ساخت هر یک از کلمات مشخص شده را بنویسید.

۱۵۳- کدام قواعد ترکیب، تولید واحد زبانی زیر را غیرممکن ساخته است؟

«سبز درختان شمال جنگل، انسان‌ها را می‌کارند.»

۱۵۴- کدام واژه در عبارت روبرو با تغییر جای تکیه، تفاوت معنا می‌یابد؟ «پشت دانایی اردو بزیم.»

۱۵۵- با ذکر دلیل ثابت کنید بیت زیر شعر است نه نظم.

«ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست؟ منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست؟»

۱۵۶- کدام واژه در عبارت زیر با از دست دادن معنای پیشین، معنای جدید پذیرفته است؟ معنی جدید و قدیم آن را بنویسید.

«صافی ز چشمه جوید و شوخی ز آب جوی»

۱۵۷- هدف از هر ارتباط زبانی چیست؟

۱۵۸- چه عاملی در شعر مقابل منجر به شیوهی بلاغی شده است؟ «به شکوفه‌ها به باران / برسان سلام ما را»

۱۵۹- در بیت زیر تلفظ کدام واژه‌ی درون کمانک صحیح است؟

تو را در (ثبات / ثبات) عزم و اندیشه بی‌نظیر می‌دانم.

۱۶۰- در عبارت «کندوی زنبور عسل» کدام فرآیندهای واجی به کار رفته است؟

۱۶۱- در میان واژگان دخیل زیر، دو واژه‌ی دخیل بی‌نشان بیابید.

من بعد - تشکیل - الان - استنساخ - لذا - فعلا

۱۶۲- با توجه به معانی داده شده، املا‌ی واژگان غلط را اصلاح کنید.

(۱) براعت: بیزاری (۲) حایل: ترسناک (۳) صواب: درست (۴) مستور: پوشیده

۱۶۳- در گروه کلمات زیر، چهار غلط‌املا‌یی به کار رفته است، صحیح هر یک را بنویسید.

مؤونت و مظاهرت - قالب-تمثیل - احمال و سستی - ستایشگر و ثناگو - سبجان و تعالی - المؤمن مرآت لمؤمن - مدح و ذم - بساط تحویه - خطوات متقارب - حوزهی عرفان

۱۶۴- نوشته‌های ..... حاصل تأملات درونی است.

۱۶۵- با کمک آرایه ادبی «مجاز» جمله خبری زیر را تبدیل به جمله ادبی کنید.

«محبت، دل انسان را شاد می‌کند.»

۱۶۶- وجود دو عنصر ..... و ..... کافی است تا نثر ما هنری تلقی می‌شود.

۱۶۷- دلیل استفاده از «و» استبعاد چیست؟

۱۶۸- استفاده از کدام واژه در عبارت زیر غلط است؟ چرا؟
«مسکو مایل به انجام طرح خلع سلاح هسته‌ای اوکراین است.»

۱۶۹- دو نویسنده‌ی معاصر را نام ببرید که در آثار خود با بهره‌گیری از فرهنگ غنی عامه (ضرب‌المثل‌ها، واژگان عامیانه و کنایات) بر قدرت طنز خویش افزوده‌اند.

۱۷۰- با کمک ضرب‌المثل زیر، مطلبی طنزآمیز در سه سطر بنویسید.
«یکی نان نداشت بخورد، پیاز می‌خورد تا اشتهايش باز شود.»

۱۷۱- گزینه‌های سمت راست مربوط به کدام یک از منابع تحقیق سمت چپ می‌باشد؟ (یک مورد اضافی است.)

الف) لب‌الالباب	۱- کتاب‌شناسی
ب) نمایه	۲- سرگذشت نامه
ج) احصاء العلوم	۳- دیداری و شنیداری
	۴- دایرة‌المعارف

۱۷۲- رعایت چه نکاتی در بازنویسی ضروری است؟ (دو مورد بنویسید.)

۱۷۳- با توجه به عبارت زیر به هر یک از سوالات پاسخ دهید.
«نشست و برخاست با انسان‌های ارزشمند، گامی در جهت کمال‌گرایی است»
الف) جمله فوق از چند واژه تشکیل شده است؟
ب) نهاد جمله فوق را بنویسید.
ج) تکواژ «ی» در کمال‌گرایی تکواژ وابسته ..... است.

۱۷۴- در عبارت «ماه گذشته هیئت نجوم سیاره‌ی مشتری را در آسمان ایران مشاهده کردند و عکاسان گروه، تصاویر زیادی به دوستانشان دادند.»

الف) آیا فعل جمله اول از نظر مطابقت با نهاد صحیح است؟
ب) فعل جمله آخر را با حفظ شخص، تبدیل به مضارع اخباری کنید.
ج) گونه مؤدبانه‌ی فعل جمله دوم (دادند) را بنویسید.

۱۷۵- جمله گذرای زیر را تبدیل به ناگذر کنید.

«بادهای بهاری عطر خوش بهار نارنج را به سوی ما آورد.»

۱۷۶- نمودار مناسب جمله زیر را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید.

«با خواندن غزلیات حافظ و تامل در اشعار وی، حافظ را رند می‌دانیم.»

۱۷۷- کدام یک از فعل‌های پیشوندی زیر با فعل ساده نوع خویش تفاوت معنایی یا کاربردی دارد؟
الف) برشمردن   ب) برانداختن   ج) برافراشتن

۱۷۸- نقش دستوری واژه «علاقه» در جمله «علاقه‌ی او را به نقاشی می‌ستایم» چیست؟

با توجه به عبارت زیر به ۳ سؤال داده شده پاسخ دهید.
«حکیم سنایی، مبتکر غزل عارفانه، در آثار خود، نیاز به پرستش را جلوه‌ی خلقت می‌داند.»

۱۷۹- کدام واژه «شاخص» است؟

۱۸۰- کدام واژه «متمم اسم» است؟

۱۸۱- یک گروه اسمی بیابید که در آن وابسته‌ی وابسته «صفت مضاف‌الیه» باشد، سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

در عبارت «دانشجویان دانشگاه تهران با اهدای ده شاخه گل و نوشتن کلمات محبت‌آمیز از استادان خود قدردانی نمودند»، ۴ مورد خواسته شده را تعیین کنید.

۱۸۲- در واژه «دانشجویان» تکیه روی کدام هجا قرار دارد؟

۱۸۳- واژه دانشجویان را براساس ترتیب اجزای سازنده‌ی آن، تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید.

۱۸۴- براساس واژه‌ی «محبت‌آمیز» الگوی زیر را کامل کنید.

..... + ... ← .....

۱۸۵- کدام واژه ممیز است؟ نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

با توجه به عبارت زیر به هر یک از ۲ سؤال زیر پاسخ دهید.

«علامه‌ی بزرگ، استاد علی اکبر دهخدا، با تدوین لغت‌نامه خدمت فرهنگی بی‌نظیری انجام داد.»

۱۸۶- نقش دستوری واژه‌ی مشخص شده را بنویسید.

۱۸۷- فعل جمله را از نظر ساختمان بررسی کنید.

۱۸۸- آیا می‌توان نهاد جدا را در عبارت زیر حذف کرد؟ چرا؟

«با احترام، ما، دانش‌آموزان کلاس سوم دبیرستان، تقاضا می‌کنیم کتاب‌های تازه‌ای برای کتابخانه تهیه کنید.»

۱۸۹- الگوی هجایی واژه‌ی «هیئت» را بنویسید.

۱۹۰- برای قاعده‌ی «نحوی» یک مثال درست و یک مثال نادرست بنویسید.

۱۹۱- با استفاده از روش ترکیب از واژه‌ی «پوش» و با استفاده از روش اشتقاق از واژه‌ی «کوش» دو واژه جدید بسازید.

۱۹۲- واژه‌ی مشخص شده در عبارت زیر مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده است؟
از نظر گشته نهان ای همه را جان و جهان
بار دگر رقص کنان بی دل و دستار بیا

درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید.
ما نقش‌های زبان را به عنوان بخشی از فرآیند رشد طبیعی به کمک درس و آموزگار فرا می‌گیریم.
۱۹۳- درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید.
ما نقش‌های زبان را به عنوان بخشی از فرآیند رشد طبیعی به کمک درس و آموزگار فرا می‌گیریم.

۱۹۴- درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید.
دانش و مهارتی که در زمینه‌ی زبان و نقش‌های آن به طور طبیعی به دست می‌آید، بسیار محدود و ناچیز است.

۱۹۵- ما به کمک نقش ..... به احکام علمی دست می‌یابیم.

۱۹۶- ما به کمک نقش ..... از خود و آن چه درونمان می‌گذرد، سخن می‌گوییم.

۱۹۷- بیت زیر شعر است یا نظم؟ دلیل خود را بنویسید.
چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیان؟
چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان؟

۱۹۸- کاربرد کدام واژه در عبارت زیر غلط است؟ به جای آن از چه واژه‌ای باید استفاده کرد؟
به وسیله‌ی پست نامه‌ی مفصلی برایت فرستادم.

۱۹۹- جمله‌ی زیر را ویرایش کنید.
یکی از دلایل علاقه‌ی من به رمان این است که شما با خواندن آن احساس آرامش می‌کنید.

۲۰۰- چرا در زندگی نامه‌نویسی باید دقت داشته باشیم تا رنگ ادبی زندگی نامه از جنبه‌ی تاریخی آن نکاهد؟

۲۰۱- با استفاده از آرایه‌ی «حس آمیزی» یک جمله بنویسید.

۲۰۲- دو دایرةالمعارف چند دانشی را نام ببرید که قرن‌ها پیش نگاشته شده‌اند.

۲۰۳- فواید استفاده از رایانه برای محققان چیست؟

۲۰۴- صورت جلسه به چه نوشته‌ای گفته می‌شود؟

۲۰۵- برای ضمانت قول نامه چه کاری انجام می‌دهند؟

۲۰۶- در بازنویسی ضمن حفظ محتوا و پیام، چه تغییراتی در نوشته ایجاد می‌شود؟ (ذکر دو مورد کافی است.)

۲۰۷- گونه‌ی مؤدبانه‌ی «گفتن» درباره‌ی مخاطب چیست؟

۲۰۸- در چه صورت حذف نهاد جدا از جمله‌ی «من این موضوع را گفته بودم.» امکان پذیر نمی‌شود؟

۲۰۹- وجه فعل جمله‌ی «باید دوستان، به خانه‌ی شما بیایند» را بنویسید.

۲۱۰- با توجه به جمله‌ی: «مادربزرگ مهربان من در خانه‌ی ما می‌ماند.»

(الف) فعل جمله را گذرا کنید.

(ب) هسته‌ی اولین گروه اسمی جمله را مشخص کنید و تعداد واج‌های آن (هسته) را بنویسید.

۲۱۱- جمله‌ی «امروز پیام تبریکی برای موفقیت دوستم می‌فرستم» را مجهول کنید.

۲۱۲- واژه‌ی «ناخوانا» را براساس ترتیب اجزای سازنده تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید.

۲۱۳- دو واژه‌ی «تخته» در عبارت‌های زیر از نظر دستوری چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟

(الف) یک تخته فرش (ب) بهترین تخته‌ی کلاس

۲۱۴- ساخت واژه‌ی «خویش‌شناس» را در الگوی ..... + ... ← ..... قرار دهید.

در عبارت: «بعضی از اخترشناسان متخصصانی هستند که کار آن‌ها مشاهده‌ی اجرام آسمانی است.» ۳ مورد خواسته شده را انجام دهید.

۲۱۵- نهاد جمله را مشخص کنید.

۲۱۶- یک واژه‌ی مرکب مشخص کنید.

۲۱۷- یک وابسته‌ی وابسته بیابید، نوع آن را مشخص کنید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

۲۱۸- با توجه به عبارت زیر، به هر یک از سوالات داده شده پاسخ دهید.

فرزندان سرزمین ایران در عرصه‌ی رقابت‌های جهانی، قدم به قدم با هم‌سالان خود پیش می‌روند.

(الف) عبارت فوق چند واژه دارد؟

(ب) در عبارت فوق واژه‌های «مشتق - مرکب» و «مشتق» را مشخص کنید.

با توجه به عبارت زیر به هر یک از ۳ سؤال داده شده پاسخ دهید.

«شاعر پر آوازه‌ی شیراز، حافظ با بیان مضامین عمیق عاشقانه - عارفانه، ما را از توجه به ظواهر دنیوی رها کرده است.»

۲۱۹- فعل جمله را با حفظ شخص تبدیل به مضارع التزامی کنید.

۲۲۰- یک نقش تبعی بیابید و نوع آن را بنویسید.

۲۲۱- نمودار مناسب جمله‌ی فوق را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید.

۲۲۲- در گروه اسمی «زنبورهای عسل» کدام فرایندهای واجی دیده می‌شود؟

۲۲۳- انواع هم‌آوایی را در هر دسته از کلمات زیر بررسی کنید.

(الف) روان (= روح)، روان (= جاری) (ب) خویش (= خود)، خویش (= گاوآهن)

۲۲۴- در عبارت زیر دو غلط املائی به کار رفته است، صحیح هر یک را بنویسید.
یک کیسه به پدر بلیط داد و یک کیسه به پسر، تا خویشتن را ضیعتکی هلال خرنند و فراخ تر بتوانند زیست و ما حق این نعمت تندرستی که بازیافتیم، لختی گذارده باشیم. بسیار دعا کرد و گفت: «این صلت فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است. وزر و وبال این چه به کار آید؟»

۲۲۵- در گروه کلمات زیر، املائی چهار واژه غلط نوشته شده است، صحیح هر یک را بنویسید.
غریضه‌ی حب ذات - سیره و مغازی - تلیی و آهستگی - ستور کتاب - ثمین و گران‌بها - وجه شبه - حبوط و صعود - کلمه‌ی مهمل - قالب نمادین - خطوات متقارب - خلاء سلاح - کهر و کرنند - تفوس و جست‌وجو

۲۲۶- هر تکواژ یا واژه برای این که تولید شود یا از زبان‌های بیگانه به زبان فارسی راه یابد، باید از صافی قواعد ..... زبان عبور کند.

۲۲۷- الگوی هجایی واژه‌ی «مؤذن» را بنویسید.

۲۲۸- در مصراع «سپر بر سر آورد شیراله» واژه‌ی «سپر» مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه‌ی زبان شده است؟

۲۲۹- معنای غیرمستقیم یک واژه چگونه استنباط می‌شود؟

۲۳۰- یک واژه مثال بزنید که به کلی از زبان امروز حذف شده است.

۲۳۱- صورت کامل سرواژه‌ی «نہاجا» را بنویسید.

۲۳۲- اساسی‌ترین نقش زبان چیست؟

۲۳۳- آیا می‌توان بیت زیر را شعر منظوم دانست؟ چرا؟

کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را
هنگام تنگ دستی در عیش کوش و مستی

۲۳۴- به ثبت خلاصه مذاکرات یک گروه، شورا و صنف در بخش‌های اداری و شرکت‌های خصوصی و نهادهای آموزشی، ..... گفته می‌شود.

۲۳۵- «سند» چه نوع نوشته‌ای است؟

۲۳۶- دو ویژگی «دانش‌نامه‌ی جهان اسلام» را بنویسید.

۲۳۷- بیت زیر را به نثر بازگردانی کنید.

اگر هوشمندی به معنی گرای
که معنی بماند نه صورت به جای

۲۳۸- تفاوت نوشته‌های «تحقیقی» با «تحلیلی» در چیست؟

۲۳۹- جمله‌ی زیر را با ذکر دلیل ویرایش کنید.

«در سیستم نوین آموزش و پرورش، پیشنهادات منطقی دانش‌آموزان مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.»

۲۴۰- به کمک ضرب‌المثل «شتر در خواب بیند پنبه دانه» مطلبی طنزآمیز بنویسید. (در چهار سطر)

۲۴۱- در عبارت: «حافظ غزل‌سرای توانا، از تعلقات دنیا چشم پوشید.»

الف) تعداد واژه را مشخص کنید.

ب) عبارت فوق چند تکواژ دارد؟

پ) کدام یک از تکواژهای عبارت فوق، وابسته‌ی اشتقاقی است؟

ت) «از» چه نوع تکواژی است؟ (نوع دقیق تکواژ را بنویسید.)

ث) در عبارت فوق کدام نقش تبعی به کار رفته است؟ آن را مشخص کنید.

۲۴۲- در جمله‌ی: «باد آرام آرام برگی را از شاخه انداخته بود.»

الف) فعل جمله را از نظر ساختمان بررسی کنید.

ب) زمان فعل جمله را (با حفظ شخص) به «مضارع التزامی» تبدیل کنید.

پ) جمله را به صورت ناگذر بنویسید.

۲۴۳- نمودار صحیح جمله‌ی فوق را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید.

۲۴۴- کدام گروه از جمله‌ی فوق قابل حذف است؟ چرا؟

۲۴۵- در جمله‌ی: «در جشن تولد دوستم یک جلد رمان به او تقدیم کردم.»

الف) فعل جمله را از گونه‌ی مؤدبانه به گونه‌ی معمولی تبدیل کنید.

ب) «جلد» چه نوع وابسته‌ی وابسته‌ای است؟

۲۴۶- در کدام یک از ترکیب‌های زیر، تکواژ میانی به تدریج حذف شده است؟

(۱) کاردستی (۲) کارخانه (۳) کتاب‌دار (۴) خداشناس

۲۴۷- دو واژه‌ی «چشمه» و «سبزه» از نظر ساختمان چه تفاوتی با یک‌دیگر دارند؟

در عبارت زیر، به ۲ پرسش بعدی پاسخ دهید.

«دادستان این اداره از طریق پرس‌وجو با خبرنگاران گوش به زنگ توانست با دادگری، حکم منطقی بدهد.»

۲۴۸- واژگان «مرکب» و «مشتق - مرکب» را بیابید.

۲۴۹- وابسته‌ی وابسته را بیابید، نام آن را بنویسید، سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

۲۵۰- اجزای سازنده‌ی واژه‌ی «خودنویس» را در الگوی «..... + ... ← .....» قرار دهید.

۲۵۱- کدام یک از جمله‌های زیر در شعر و نثر ادبی کاربرد دارد؟
الف) درختان را آب دادم. ب) درخت‌ها را آب دادم.

۲۵۲- وجود چه عاملی در مصراع زیر منجر به شیوهی بلاغی شده است؟
«خواهد به سر آمد غم هجران تو یا نه؟»

۲۵۳- در واژه‌ی دو تلفظی «مهربان» شکل دو هجایی آن کاربرد بیشتری دارد یا سه هجایی آن؟ چرا؟

۲۵۴- در مصراع زیر، کدام تلفظ درون کمانک، تلفظ معیار محسوب می‌گردد؟
«کرامت - کرامت) کن درونی درد پرورد»

۲۵۵- یک واژه‌ی فارسی مثال بزنید که در آن «ابدال» صورت نوشتاری یافته است.

۲۵۶- در عبارت زیر دو غلط املائی به کار رفته است، صحیح هر یک را بنویسید.
«هر ایرانی فارسی‌دان در کلام بیهقی موسیقی پر تأثیری حس می‌کند. در نتیجه، نثر وی زنده و پر تحرک از آب در آمده است و به اقتضای مقام، حرکت و وقار و فرودی آشکار دارد. آن جا که موضوع، مستلزم تحمل و اندیشه است، لهن بیهقی آرام است و سنگین و عبرت‌انگیز.»

۲۵۷- در گروه کلمات زیر، چهار واژه غلط نوشته شده است، صحیح هر یک را بنویسید.
گماشته و منسوب - طیب خوش - قانع و متقاعد - آرام و بی‌دغدغه - ارابه‌ی زمان - شخص مسلوب الاراده - حوزه‌ی عرفان - خلع صلاح - وزر و وبال - ضیعتک حلال - درر و لعالی - هبوط و صعود - ستایشگر و سناگو

۲۵۸- الگوی هجایی واژه‌ی «آوا» را بنویسید.

۲۵۹- چرا تولید واحد زبانی زیر غیرممکن است؟
امین با دوستانش به نمایشگاه بین‌المللی کتاب رفتند.

۲۶۰- آیا می‌توان از طریق هم‌نشینی واژگان و روابط معنایی آنها به معنی جمله‌ی «دهانش بوی شیر می‌دهد.» پی برد؟

۲۶۱- با استفاده از روش «ترکیب» از واژه‌ی «کوش» یک واژه‌ی جدید بسازید.

۲۶۲- در بیت زیر واژه‌ای بیابید که با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است، سپس معنای قدیم و جدید آن را بنویسید.

«باغبانان ز خزان بی‌خبرت می‌بینم
آه از آن روز که بادت گل رعنا ببرد»

۲۶۳- منظور از نقش «حدیث نفس» در زبان چیست؟

۲۶۴- از موارد زیر کدام انتقال اطلاعات و کدام ایجاد حس هم‌زمانی است؟
(۱) خطاب به دوست: مسئولین مدرسه، دانش‌آموزان برتر را به ساحل خزر می‌برند.
(۲) خطاب به دوست: می‌بینی چه زود بهار سپری شد!

۲۶۵- کدام یک از ابیات زیر شعر منظوم است؟ دلیل خود را بنویسید.
(۱) چه خوش روزی بود روز جدایی
اگر بیاوی نیشاید بی‌وفایی
(۲) مینم چون شباخ تشنه در بهاران
تویی هم‌چون هوای ابر و باران
۲۶۶- زندگی‌نامه گونه‌ای از نوشته‌های ..... است.

۲۶۷- خنده‌ی حاصل از طنز چگونه است؟

۲۶۸- چرا نباید در نوشته‌های خود از عبارت «از جای بشد» به جای «عصبانی شد» استفاده کرد؟

۲۶۹- «معجم‌الادبا» جزو کدام یک از مراجع اصلی تحقیق به حساب می‌آید؟

۲۷۰- «دانش‌نامه‌ی جهان اسلام» جزو کدام یک از مراجع اصلی تحقیق به حساب می‌آید؟

۲۷۱- به کمک آرایه‌ی «جان‌بخشی» جمله‌ی زیر را به یک جمله‌ی ادبی و هنری تبدیل کنید.
«خورشید طلوع کرد.»

۲۷۲- «قول‌نامه» چه نوع نوشته‌ای است؟

۲۷۳- اسناد غیرتجاری در چه صورتی رسمی تلقی می‌شوند؟

۲۷۴- بیت زیر را بازگردانی کنید؟
زاغی از آن‌جا که فراغی گزید
رخت خود از باغ به راغی کشید

۲۷۵- بیت زیر را بازگردانی کنید؟
دید یکی عرصه به دامان کوه
عرضه ده مخزن پنهان کوه

با توجه به عبارت زیر به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید.
«اگر عبارتی ارزشمند از بزرگان علم و ادب دیدی، آن را در دفترت بنویس.»

۲۷۶- در عبارت فوق چند تکواژ دیده می‌شود؟

۲۷۷- هر یک از تکواژهای «ی» در «عبارتی» و «از» چه نوع تکواژی هستند؟ (نوع دقیق تکواژ مورد نظر است نه آزاد و وابسته بودن آن)

۲۷۸- چرا حذف نهاد جدا در جمله‌ی زیر امکان‌پذیر نیست؟
«من دانش‌آموز باید به فکر آینده‌ی کشور خود باشم.»

۲۷۹- فعل جمله را با حفظ شخص به «مضارع مستمر» تبدیل کنید.

۲۸۰- فعل جمله (می‌نشستند) را گذرا کنید.

۲۸۱- آیا می‌توان فعل جمله را به صورت مفرد به کار برد؟ چرا؟

۲۸۲- در جمله‌ی «حافظ از شاعران بزرگ جهان است.» متمم به‌جای کدام نقش آمده است؟

۲۸۳- جمله‌ی «به امید دیدار» چه نوع جمله‌ی استثنایی است؟

۲۸۴- نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید.
«هر صبح و شام به مظاهر لطف الهی می‌نگرم.»

با توجه به عبارت زیر، به هر یک از ۴ سؤال بعدی پاسخ دهید.
«دخترک یک بغل لاله‌ی سرخ را که تازه از دامنه‌ی دل‌انگیز سبلان چیده بود، به مادر داد.»

۲۸۵- «ممیز» را بیابید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

۲۸۶- عبارت فوق چه نوع جمله‌ی مستقلی است؟

۲۸۷- «چیده بود» از نظر ساخت چه نوع فعلی است؟

۲۸۸- گونه‌ی مؤذبانه‌ی فعل «داد» را بنویسید. (درباره‌ی مخاطب)

۲۸۹- «وابسته‌ی وابسته» را بیابید، نقش آن را بنویسید، سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

۲۹۰- کدام واژه دارای نقش تبعی است؟

با توجه به جمله‌ی «رادمردان ایران‌زمین، دلاوری‌های بی‌مانندی در طول تاریخ از خود نشان داده‌اند.» به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید؟

۲۹۱- در واژه‌ی «رادمردان» تکیه روی کدام هجا قرار دارد؟ (آن هجا را بنویسید)

۲۹۲- واژه‌ی مرکب «رادمرد» را در الگوی (..... + ... ← .....) قرار دهید.

۲۹۳- با وجود این‌که می‌دانیم واژه‌ی «دشوار» از دو جزء «دش + خوار» ساخته شده است، چرا اهل زبان، این واژه را ساده به شمار می‌آورند؟

۲۹۴- واژه‌ی مرکب «خداشناس» در حقیقت فشرده‌ی یک جمله‌ی ..... جزئی با ..... است.

۲۹۵- برای الگوی «اسم + وند + بن ← صفت» یک مثال بنویسید.

۲۹۶- در واژه‌ی «بهاران»، «ان» به چه مفهومی دلالت می‌کند؟

۲۹۷- در واژه‌ی «نکته‌ای» صامت میانجی کدام است؟

۲۹۸- در جمله‌ی زیر تلفظ کدام یک از واژگان داخل کمانک، تلفظ معیار است؟
توانایی فردوسی در سرودن (حماسه، حماسه) بر هیچ کس پوشیده نیست.

۲۹۹- در جمله‌ی زیر یک واژه بیابید که در آن ابدال در مصوت به وجود آمده باشد.

«من نمی‌دانم که چرا می‌گویند: اسب حیوان نجیبی است، کبوتر زیباست...»
«سهراب سپهری»

۳۰۰- جمله‌ی زیر را ویرایش کنید.

«معلم با شنیدن پاسخ سنجیده‌ی دانش‌آموز به او احسن گفت.»

۳۰۱- در عبارت زیر دو غلط املائی به کار رفته است، صحیح هر یک را بنویسید.

«چون ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگزاردند و به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم، مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و موجب صیادت را به ادا رسانید. و می‌ترسم که اگر از گشادن عقده‌های من آغاز کنی، ملول شوی و بعضی از ایشان در بند بمانند و چون من بسته باشم، احوال جانب من جایز نشمرد.»

۳۰۲- در گروه کلمات زیر املائی چهار واژه‌ی غلط نوشته شده است، صحیح هر یک را بنویسید.

مار غاشیه - نرخ تصاعدی - کلمه‌ی محمل - خلع سلاح - تاثیرگزار و تاثیرپذیر - سبز و نغز - غلظت ابر - حوضه‌ی عرفان - ماخذ گونه‌گون - غالب تمثیل - خوالگیر دربار - عزل رئیس‌الوزرا

۳۰۳- الگوی هجایی واژه‌ی «آوا» را بنویسید.

۳۰۴- چرا تولید واحد زبانی زیر غیرممکن است؟

امین با دوستانش به نمایشگاه بین‌المللی کتاب رفتند.

۳۰۵- آیا می‌توان از طریق هم‌نشینی واژگان و روابط معنایی آنها به معنی جمله‌ی «دهانش بوی شیر می‌دهد.» پی برد؟

۳۰۶- با استفاده از روش «ترکیب» از واژه‌ی «کوش» یک واژه‌ی جدید بسازید.

۳۰۷- در بیت زیر واژه‌ای بیابید که با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است، سپس معنای قدیم و جدید آن را بنویسید.

«باغبانان ز خزان بی‌خبرت می‌بینم
آه از آن روز که بادت گل رعنا ببرد»

۳۰۸- منظور از نقش «حدیث نفس» در زبان چیست؟

۳۰۹- از موارد زیر کدام انتقال اطلاعات و کدام ایجاد حس هم‌زمانی است؟
(۱) خطاب به دوست: مسئولین مدرسه، دانش‌آموزان برتر را به ساحل خزر می‌برند.
(۲) خطاب به دوست: می‌بینی چه زود بهار سپری شد!

۳۱۰- کدام یک از ابیات زیر شعر منظوم است؟ دلیل خود را بنویسید.

(۱) چه خوش روزی بود روز جدایی
اگر بیاوی نیشاید بی وفایی
(۲) مینم چون شباخ تشنه در بهاران
تویی هم‌چون هوای ابر و باران

۳۱۱- زندگی‌نامه گونه‌ای از نوشته‌های ..... است.

۳۱۲- خنده‌ی حاصل از طنز چگونه است؟

۳۱۳- چرا نباید در نوشته‌های خود از عبارت «از جای بشد» به جای «عصبانی شد» استفاده کرد؟

۳۱۴- «معجم‌الادبا» جزو کدام یک از مراجع اصلی تحقیق به حساب می‌آید؟

۳۱۵- «دانش‌نامه‌ی جهان اسلام» جزو کدام یک از مراجع اصلی تحقیق به حساب می‌آید؟

۳۱۶- به کمک آرایه‌ی «جان‌بخشی» جمله‌ی زیر را به یک جمله‌ی ادبی و هنری تبدیل کنید.
«خورشید طلوع کرد.»

۳۱۷- «قول‌نامه» چه نوع نوشته‌ای است؟

۳۱۸- اسناد غیرتجاری در چه صورتی رسمی تلقی می‌شوند؟

۳۱۹- بیت زیر را بازگردانی کنید؟
زاغی از آن‌جا که فراغی گزید
رخت خود از باغ به راغی کشید

۳۲۰- بیت زیر را بازگردانی کنید؟
دید یکی عرصه به دامان کوه
عرضه ده مخزن پنهان کوه

با توجه به عبارت زیر به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید.

«اگر عبارتی ارزشمند از بزرگان علم و ادب دیدی، آن را در دفترت بنویس.»

۳۲۱- در عبارت فوق چند تکواژ دیده می‌شود؟

۳۲۲- هر یک از تکواژهای «ی» در «عبارتی» و «از» چه نوع تکواژی هستند؟ (نوع دقیق تکواژ مورد نظر است نه آزاد و وابسته بودن آن)

۳۲۳- چرا حذف نهاد جدا در جمله‌ی زیر امکان‌پذیر نیست؟

«من دانش‌آموز باید به فکر آینده‌ی کشور خود باشم.»

۳۲۴- فعل جمله را با حفظ شخص به «مضارع مستمر» تبدیل کنید.

۳۲۵- فعل جمله (می‌نشستند) را گذرا کنید.

۳۲۶- آیا می‌توان فعل جمله را به صورت مفرد به کار برد؟ چرا؟

۳۲۷- در جمله‌ی «حافظ از شاعران بزرگ جهان است.» متمم به‌جای کدام نقش آمده است؟

۳۲۸- جمله‌ی «به امید دیدار» چه نوع جمله‌ی استثنایی است؟

۳۲۹- نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید.

«هر صبح و شام به مظاهر لطف الهی می‌نگرم.»

با توجه به عبارت زیر، به هر یک از ۴ سؤال بعدی پاسخ دهید.

«دخترک یک بغل لاله‌ی سرخ را که تازه از دامنه‌ی دل‌انگیز سبلان چیده بود، به مادر داد.»

۳۳۰- «ممیز» را بیابید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

۳۳۱- عبارت فوق چه نوع جمله‌ی مستقلی است؟

۳۳۲- «چیده بود» از نظر ساخت چه نوع فعلی است؟

۳۳۳- گونه‌ی مؤذبانه‌ی فعل «داد» را بنویسید. (درباره‌ی مخاطب)

۳۳۴- «وابسته‌ی وابسته» را بیابید، نقش آن را بنویسید، سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

۳۳۵- کدام واژه دارای نقش تبعی است؟

با توجه به جمله‌ی «رادمردان ایران‌زمین، دلاوری‌های بی‌مانندی در طول تاریخ از خود نشان داده‌اند.» به ۲ سؤال بعدی

پاسخ دهید؟

۳۳۶- در واژه‌ی «رادمردان» تکیه روی کدام هجا قرار دارد؟ (آن هجا را بنویسید)

۳۳۷- واژه‌ی مرکب «رادمرد» را در الگوی (..... + ... ← .....) قرار دهید.

۳۳۸- با وجود این‌که می‌دانیم واژه‌ی «دشوار» از دو جزء «دش + خوار» ساخته شده است، چرا اهل زبان، این واژه را ساده به شمار می‌آورند؟

۳۳۹- واژه‌ی مرکب «خداشناس» در حقیقت فشرده‌ی یک جمله‌ی ..... جزئی با ..... است.

۳۴۰- برای الگوی «اسم + وند + بن ← صفت» یک مثال بنویسید.

۳۴۱- در واژه‌ی «بهاران»، «ان» به چه مفهومی دلالت می‌کند؟

۳۴۲- در واژه‌ی «نکته‌ای» صامت میانجی کدام است؟

۳۴۳- در جمله‌ی زیر تلفظ کدام یک از واژگان داخل کمانک، تلفظ معیار است؟

توانایی فردوسی در سرودن (حماسه، حماسه) بر هیچ کس پوشیده نیست.

۳۴۴- در جمله‌ی زیر یک واژه بیابید که در آن ابدال در مصوت به وجود آمده باشد.

«من نمی‌دانم که چرا می‌گویند: اسب حیوان نجیبی است، کبوتر زیباست...» «سهراب سپهری»

۳۴۵- جمله‌ی زیر را ویرایش کنید.

«معلم با شنیدن پاسخ سنجیده‌ی دانش‌آموز به او احسن گفت.»

۳۴۶- در عبارت زیر دو غلط املائی به کار رفته است، صحیح هر یک را بنویسید.

«چون ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگزاردند و به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم، مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و موجب صیادت را به ادا رسانید. و می‌ترسم که اگر از گشادن عقده‌های من آغاز کنی، ملول شوی و بعضی از ایشان در بند بمانند و چون من بسته باشم، احوال جانب من جایز نشمرد.»

۳۴۷- در گروه کلمات زیر املائی چهار واژه‌ی غلط نوشته شده است، صحیح هر یک را بنویسید.

مار غاشیه - نرخ تصاعدی - کلمه‌ی محمل - خلع سلاح - تاثیرگزار و تاثیرپذیر - سبز و نغز - غلظت ابر - حوضه‌ی عرفان - ماخذ گونه‌گون - غالب تمثیل - خوالگیر دربار - عزل رئیس‌الوزرا

۳۴۸- براساس کدام یک از قواعد ترکیب، تولید واحد زبانی زیر غیرممکن است؟ جمله را به صورتی تغییر دهید که تولید آن امکان‌پذیر شود.

«سروهای دشت بلند، با وزش نسیم به حرکت درمی‌آیند.»

با توجه به عبارت زیر، به ۴ پرسش بعدی پاسخ دهید.

در نمایشگاه کتاب و مطبوعات، چند جلد کتاب و مجله خریدم و پس از تماشای کتاب‌فروشی‌ها و هیجان خریداران، از انتشارات سمت نیز بازدید کردم.

۳۴۹- میان دو واژه‌ی «کتاب» و «مجله» کدام رابطه‌ی معنایی برقرار است؟

۳۵۰- شیوه‌ی ساخت واژه‌ی «نمایشگاه» چگونه است؟

۳۵۱- یک واژه بیابید که به شیوه‌ی علامت اختصاری ساخته شده باشد.

۳۵۲- واژه‌ی «تماشا» مشمول کدام وضعیت چهارگانه شده است؟

۳۵۳- آیا می‌توان بیت زیر را شعر منظوم دانست؟ دلیل خود را بنویسید.

به نام خداوند جان‌آفرین حکیم سخن در زبان آفرین

۳۵۴- ما چهار نقش زبانی را چه زمانی و چگونه فرا می‌گیریم؟

۳۵۵- اساسی‌ترین نقش زبان ..... است.

۳۵۶- کار تدوین «دانش‌نامه‌ی ایران و اسلام» در سال ۱۳۵۴ زیر نظر ..... آغاز شد.

(۱) دکتر غلامحسین مصاحب
(۲) احسان یارشاطر
(۳) احمد بیرشک
(۴) خان بابا مشار

۳۵۷- آیا در بازنویسی اشعار، می‌توانیم بخش‌های زیبا و هنرمندانه را عیناً نقل کنیم؟

۳۵۸- یک جمله‌ی ادبی درباره‌ی «بارش باران» بنویسید و در آن از آرایه‌ی حس‌آمیزی استفاده کنید.

۳۵۹- یک ضرب‌المثل فارسی بنویسید که در آن انتقاد توأم با طنز دیده می‌شود.

۳۶۰- دلیل امتیاز کتاب «تاریخ بیهقی» از کتاب‌های تاریخی دیگر چیست؟

۳۶۱- ابتدا دلیل غلط بودن جمله‌ی زیر را بنویسید؛ سپس مشخص کنید ویرایش جمله در حوزه‌ی کدام نوع ویرایش قرار می‌گیرد.

حسن خوبی یک دانش‌آموز تلاشگری اوست.

۳۶۲- ابتدا دلیل غلط بودن جمله‌ی زیر را بنویسید؛ سپس مشخص کنید ویرایش جمله در حوزه‌ی کدام نوع ویرایش قرار می‌گیرد.

دوست من، حاصلضرب این اعداد را درست نوشت.

۳۶۳- شعر زیر را بازگردانی کنید.

نازک آرایِ تنِ ساقِ گلی / که به جانش کِشتم / و به جان دادمش آب / ای دریغا به برم می‌شکند.

۳۶۴- اسناد خرید و فروش در چه صورت جزء اسناد رسمی حقوقی به شمار می‌روند؟

با توجه به جمله‌ی زیر، به ۲ پرسش بعدی پاسخ دهید.

داستان هیجان‌انگیز شیرین در اثر ارزشمند نظامی، به نویسندگان قلم به دست ایرانی، الهام بخشید.

۳۶۵- عبارت داده‌شده از چند واژه تشکیل شده است؟

۳۶۶- در عبارت داده‌شده، نوع تکواژ «در» آزاد ..... است.

با توجه به جمله‌ی زیر، به ۳ پرسش بعدی پاسخ دهید.

انسان خویشتن‌دار، درس بزرگی و معرفت به دیگران می‌دهد.

۳۶۷- جمع بستن کدام نقش دستوری در فعل تأثیر می‌گذارد؟

۳۶۸- واژه‌ی «خویشتن‌دار» را در الگوی «..... + ... ← .....» قرار دهید.

۳۶۹- گونه‌ی مؤذبان‌های فعل جمله را بنویسید.

۳۷۰- در جمله‌ی زیر، فعل حذف شده را بیابید. سپس بنویسید حذف به چه قرینه‌ای صورت گرفته است؟ از دوستم پرسیدم: از کتاب‌های تازه چه خبر؟

۳۷۱- کدام یک از افعال زیر، قبل از پذیرفتن تکواژ «ان» گذرا به متمم بوده است؟
(۱) رها کردن (۲) خوراندن (۳) فهماندن (۴) پوشاندن

۳۷۲- جمله‌ی زیر را تبدیل به جمله‌ی ناگذر کنید.
نسیم جان‌بخش بهاری، عطر خوش شکوفه‌ها را به سوی ما می‌آورد.

با توجه به جمله‌ی زیر، به ۲ پرسش بعدی پاسخ دهید.
اشعار مهدی اخوان ثالث، شاعر توانمند معاصر، با فرهنگ غنی ایرانی در آمیخته است.
۳۷۳- در جمله‌ی داده‌شده، کدام نقش تبعی به کار رفته است؟ آن را مشخص کنید.

۳۷۴- نمودار جمله‌ی بالا را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید.

۳۷۵- در جمله‌ی زیر واژه‌های «مشتق» و «مشتق - مرکب» را مشخص کنید.
مدیران این دانش‌سرا در اسم‌نویسی و گفت و گوهای پس از آن، دچار ناهماهنگی شدند.

۳۷۶- واژه‌ی «دانش‌آموزان» را بر اساس ترتیب اجزای سازنده‌ی آن، تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید. سپس تعداد صامت‌های آن (دانش‌آموز) را بنویسید.

۳۷۷- یک واژه مثال بزنید که بر اساس الگوی «اسم + بن مضارع ← اسم» ساخته شده باشد.

۳۷۸- با وجود این که می‌دانیم دو واژه‌ی «رفتار» و «گرفتار» هر دو از «بن ماضی + ان» تشکیل شده‌اند، تفاوت ساخت این دو واژه در چیست؟

۳۷۹- در عبارت زیر وابسته‌ی وابسته را بیابید، نوع آن را بنویسید. سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید.
معلم، کتاب درس‌خوان‌ترین دانش‌آموز را برداشت و نکات برجسته‌ی آن را که در حاشیه نوشته شده بود، به دوستان دیگر نشان داد.

۳۸۰- در عبارت زیر، کدام واژه‌ی درون کمانک درست است؟
«بنای رفیع و (معظم - معظم) منارجنبان اصفهان، نظر گردشگران را جلب نمود.»

۳۸۱- کاربرد شیوه‌ی بلاغی در نوشتار، پیش از آن که دستوری باشد، به ..... نویسنده بستگی دارد.

با توجه به عبارت زیر، به ۴ پرسش بعدی پاسخ دهید.
این نقاش هنرمند، در جنگل سرسبز گیلان، زاد و ولد آهوان را به تصویر کشیده است و در کنار این تصویر، نیلوفران سفید و صورتی دیده می‌شود.
۳۸۲- کدام واژه غلط املائی دارد؟

۳۸۳- نوع «ان» در «گیلان» چگونه است؟

۳۸۴- یک واژه بیابید که در آن، «ابدال» صورت نوشتاری یافته است.

۳۸۵- یک واژه بیابید که صامت میانجی گرفته است. سپس صامت میانجی آن را مشخص کنید.

۳۸۶- در عبارت زیر، دو غلط املائی به کار رفته است. درست هریک را بنویسید.

مَتَّ خدای را، عَزَّوَجَلَّ که طاعتش موجب غربت است و به شکر اندرش مزیدِ نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود، ممدِّ حیات است و چون برمی‌آید، مفرح ذات ... یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بهر مکاشفت مستغرق شده.

۳۸۷- در گروه کلمات زیر، املائی سه واژه نادرست است، هریک را تصحیح کنید.

تحلیل قوا - معونت و مظاهرت - ذولجلالی حق - خار و خاره - وصال و فراق - لمحہ و لحظه - سفر و حضر - مغولات و مفاهیم - درر و لالی - لثامت و پستی - مؤانست و هم‌نشینی - سور و سیر - علی ابح حال

۳۸۸- چرا تولید واحد زبانی زیر امکان‌پذیر نیست؟

لسان‌الغیب لقب چه کسی است؟ غزلیت شمس از آثار مولاناست.

۳۸۹- با توجه به الگوی هجایی واژه‌ی زیر، غلط را بیابید و تصحیح کنید.

آ مصوت بلند
ر صامت + مصوت کوتاه
ز صامت + مصوت بلند

آرزو

۳۹۰- با توجه به الگوی هجایی واژه‌ی زیر، غلط را بیابید و تصحیح کنید.

ب صامت + مصوت کوتاه
ن صامت + مصوت کوتاه + صامت
ش صامت + صامت

بنفشه

با توجه به بیت زیر به ۴ سؤال داده شده، پاسخ دهید:

خنده‌ی تلخ من از گریه غم‌انگیزتر است کارم از خنده گذشته است بدان می‌گیریم

۳۹۱- واژه‌ی «خنده» مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده است؟

۳۹۲- یک واژه بیابید که به شیوه‌ی «ترکیب» ساخته شده باشد.

۳۹۳- واژه‌ی «گذشته» به چه شیوه‌ی ساخته شده است؟

۳۹۴- دو واژه بیابید که رابطه‌ی معنایی تضاد یافته‌اند.

۳۹۵- براساس کدام نقش زبان، ما از آن چه در درونمان می‌گذرد، سخن می‌گوییم؟

- ۳۹۶- مفهوم عام و انتزاعی «درخت رشد می کند» با تکیه بر کدام نقش زبان قابل فهم است؟
- ۳۹۷- چگونه می توان ثابت کرد که بیت زیر سخن منظوم است نه شعر منظوم؟
ای نام تو مونس روانم
جز نام تو نیست بر زبانم
- ۳۹۸- نوشته های ..... بر اساس پژوهش های شما و دیگران آفریده شده اند.
- ۳۹۹- «فهرست ها، کتاب شناسی ها و چکیده ها» جزء کدامیک از منابع به شمار می آیند؟
۱) اصلی ۲) فرعی ۳) لغت نامه ها ۴) سرگذشت نامه ها
- ۴۰۰- «نوارهای صوتی و لوحهای فشرده» در گروه منابع ..... و ..... هستند.
- ۴۰۱- چرا زندگی نامه باید دور از تعصب و غرض ورزی نوشته شود؟
- ۴۰۲- وجود دو عنصر ..... و ..... هر چند عناصر دیگر نباشند، کافی است تا نثر ما هنری تلقی گردد.
- ۴۰۳- اسناد غیر تجاری از نظر اعتبار به دو دسته ی ..... و ..... تقسیم می شوند.
- ۴۰۴- ابتدا جمله ی زیر را ویرایش کنید، سپس بنویسید کار شما در حوزه ی کدام نوع ویرایش قرار دارد؟
«حماسه ی ارزشمند شاهنامه به وسیله ی حکیم ابوالقاسم فردوسی سروده شد.»
- ۴۰۵- شعر زیر را به نثر روان «بازگردانی» کنید.
«چون شیر به خود سپه شکن باش
فرزند خصال خویشان باش»
- ۴۰۶- با استفاده از دو آرایه ی «تشبیه» و «جان بخشی» یک بند ادبی درباره ی «رودخانه» بنویسید.
- با توجه به عبارت زیر به ۳ سؤال داده شده پاسخ دهید:
«در جشنواره ی ادبی دبیرستان، شاعران نوجوان و جویای ادب شرکت کردند.»
- ۴۰۷- تعداد تکواژها را مشخص کنید.
- ۴۰۸- نوع دقیق تکواژ «در» را بنویسید.
- ۴۰۹- دو تکواژ «وابسته ی اشتقاقی» بیابید.
- ۴۱۰- جمله چند جزئی است؟
- ۴۱۱- نمودار جمله را رسم کنید و اجزای اصلی جمله را در نمودار قرار دهید.
- ۴۱۲- کدام گروه قابل حذف است؟

۴۱۳- جمله‌ی زیر را با گذرا کردن فعلش دوباره نویسی کنید.
«دانش‌آموزان این مدرسه برای شرکت در مسابقه، به اردو می‌روند.»

با توجه به جمله‌ی زیر به ۴ سؤال زیر پاسخ دهید:
«دبیر محترم ادبیات فارسی یک بیت شعر از نویسنده‌ی کتاب موسیقی شعر، دکتر شفیعی کدکنی خواند.»
۴۱۴- کدام واژه «شاخص» است؟

۴۱۵- «ممیز» را بیابید.

۴۱۶- یک نقش تبعی بیابید و نوع آن را مشخص کنید.

۴۱۷- فعل جمله را با حفظ شخص به «مضارع مستمر» تبدیل کنید.

۴۱۸- فعل جمله چه ساختاری دارد؟

۴۱۹- یک واژه بیابید که تکواژ میانی (وندمیانی) آن حذف شده یا از زبان گفتار در حال حذف شدن باشد.

با توجه به عبارت «اشاره به موضوع می‌کنم و می‌گذرم، دوست پدرم انسانی فاضل است که شجاعانه با مشکلات مبارزه می‌کند.» به ۳ سؤال زیر پاسخ دهید:
۴۲۰- کدام واژه «صفت مشترک با قید» است؟

۴۲۱- دو «متمم اسم» مشخص کنید.

۴۲۲- «وابسته‌ی وابسته» را بیابید، نوع آن را بنویسید و برای آن نمودار پیکانی رسم کنید.

۴۲۳- ساخت دو واژه‌ی «دبستان» و «کودکستان» را با هم مقایسه کنید.

۴۲۴- در عبارت زیر واژگان «مشتق - مرکب» و «مرکب» را مشخص کنید.
آیا زیاده‌خواهی سودجویان با تلاش نویسندگان دانش‌پژوه برابر است؟

۴۲۵- چه عاملی در نوشته‌ی زیر منجر به شیوه‌ی بلاغی شده است؟
به شکوفه‌ها به باران
برسان سلام ما را

۴۲۶- «فرآیند واجی» به کار رفته در عبارت زیر را بنویسید.
لطفاً هرچه زودتر خود را برای مصاحبه آماده کنید.

۴۲۷- کدام یک از واژگان زیر دخیل بی‌نشان است؟

(۱) من جمله (۲) اتفاقاً (۳) الان (۴) مقابله

۴۲۸- پسوند «ان» در هر یک از واژگان زیر بیانگر چه مفهومی است؟

(۱) سحرگاهان (۲) سپاهان

۴۲۹- کدام یک از واژگان زیر به تشدید نیاز دارد؟

(۱) شفقت (۲) تربیت (۳) فوق‌العاده (۴) نشریه

۴۳۰- در هر یک از گزینه‌های زیر، املاي کلام واژه صحیح است؟

(۱) برهه- برحه (۲) توجیه- توجیح

۴۳۱- در گروه کلمات زیر املاي چهار واژه غلط نوشته شده است. صحیح هریک را بنویسید.

عتاب و خطاب- روزهی فیروزه‌فام- تاثیرگزار و تاثیرپذیر- راقم ستور- غاشیهی اسب- مالیات مستقلات- مدح و ذم- کهر و کردند- صعود و سقوط- قرب الهی- اولوالابصار و روشن‌بینان- نگاه اعورانه

۴۳۲- در تولید عبارت زیر، کدام نقش زبانی تاثیر داشته است؟

نمایشگاه نقاشی‌های سهراب سپهری در موزهی هنرهای معاصر برگزار می‌گردد.

۴۳۳- در تولید عبارت زیر، کدام نقش زبانی تاثیر داشته است؟

قدرت تخیل کودک به خلاقیت او کمک می‌کند.

با توجه به بیت زیر:

«گرچه من خود ز عدم دل‌خوش و خندان زادم
عشق آموخت مرا شکل دگر خندیدن»

۴۳۴- شیوهی ساخت واژگان مشخص شده را بنویسید.

۴۳۵- بیت بالا نظم است یا شعر؟ دلیل خود را بنویسید.

۴۳۶- واژهی «خندیدن» در گذر زمان چه وضعیتی یافته است؟

۴۳۷- الگوی هجایی واژهی «رؤیت» را بنویسید.

۴۳۸- در تولید واحد زبانی زیر، کدام قواعد ترکیب رعایت نشده است؟

«دانش‌آموز مدرسه این بهترین، با دوستان خود به کوهستان‌های شمال رفتند.»

۴۳۹- عبارت نوشته شده در گروه «الف» را به روابط معنایی خود در گروه «ب» وصل

(الف)	(ب)
۱- نغز و دلکش	تضمن
۲- لاله و شقایق	تضاد
۳- هنر و مجسمه‌سازی	ترادف
	تناسب

کنید. (توجه: یکی از روابط معنایی در گروه «ب» زیادی است.)

۴۴۰- همهی اسناد تجاری ..... هستند.

۴۴۱- کدام نوشته‌ها براساس پژوهش‌های شما و دیگران آفریده شده‌اند؟

۴۴۲- «زندگی‌نامه» گونه‌ای از نوشته‌های ..... است.

۴۴۳- با توجه به عبارت زیر، گزینه‌ی درست را انتخاب کنید.

«نویسندگان از شیوه‌های مختلفی برای ساخت طنز استفاده می‌کنند که اساس همه‌ی آنها ..... است.»

- (۱) نقیضه‌پردازی
(۲) اقتباس از آثار ادبی
(۳) برهم زدن عادت‌ها
(۴) طولانی کردن مطلب

۴۴۴- وجود چه عاملی در نوشته‌ی زیر بر قدرت طنز آن افزوده است؟

«طنزیم کنندگان چاله‌های خیابان، سهم بالایی در روحیه دادن به استادان مکانیک دارند.»

۴۴۵- در کدام یک از عبارت‌های زیر از آرایه‌ی «حس آمیزی» و در کدام عبارت از «ایهام» استفاده شده است؟

- (۱) بگذار تا بگیریم چون ابر در بهاران
(۲) حرف‌هایم مثل یک تکه چمن روشن بود
(۳) چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد
(۴) سرو چمان من چرا میل چمن نمی‌کند

۴۴۶- استفاده از کدام واژه در عبارت زیر غلط است؟ دلیل آن را بنویسید.

«کتاب زبان فارسی رشته‌های تجربی و ریاضی از کتاب زبان فارسی رشته‌ی علوم انسانی متفاوت است.»

۴۴۷- چرا زندگی‌نامه باید دور از تعصب و غرض‌ورزی نوشته شود؟

۴۴۸- «فهرست‌ها و کتاب‌شناسی‌ها» جزء کدام یک از منابع به شمار می‌روند؟

- (۱) منابع اصلی
(۲) منابع دیداری و شنیداری
(۳) منابع فرعی
(۴) دایرة‌المعارف

۴۴۹- یک دایرة‌المعارف چند دانشی همراه با نویسنده‌ی آن نام ببرید.

۴۵۰- بیت زیر را برگردانی کنید.

«چون شیر به خود سپه‌شکن باش
فرزندِ خصالِ خویشتن باش»

۴۵۱- در گروه اسمی «موفقیت نوجوانان» نوع دقیق تکواژها را مشخص کنید. (نوع دقیق تکواژ مورد نظر است، نه آزاد و وابسته بودن آن)

۴۵۲- گونه‌ی مؤذبانه‌ی افعال جملات زیر را بنویسید.

«از تو می‌خواهم این کتاب را به من بدهی.»

۴۵۳- جمله‌ی زیر را تبدیل به ناگذر کنید.

«خواندن آیات الهی، خشم و نفرت را از خانه‌ها می‌برد.»

با توجه به جمله‌ی:

«با خواندن داستان‌های پیامبران، درس زندگی فرا می‌گیریم.»

۴۵۴- ساختمان فعل جمله را بررسی کنید.

۴۵۵- فعل جمله را با حفظ شخص تبدیل به ماضی استمراری کنید.

۴۵۶- نمودار مناسب جمله را رسم کنید و جمله را در نمودار قرار دهید.

۴۵۷- وابسته‌ی وابسته را در جمله‌ی زیر بیابید، نام آن را بنویسید و نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

«آرزوی همه مردم این است که فرزندان موفقی و دانا تربیت کنند.»

با توجه به جمله‌ی زیر:

«هنرآموزان تلاشگر ایرانی، نشست و برخاست با بزرگان را ارج می‌نهند.»

۴۵۸- واژگان «مشتق» و «مرکب» و «مشتق-مرکب» را مشخص کنید.

۴۵۹- واژه‌ی غیرساده‌ی «هنرآموزان» را تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید.

۴۶۰- متمم اسم را بیابید.

۴۶۱- کدام واژه دارای نقش تبعی «بدل» است؟

۴۶۲- تفاوت پسوندهای دو واژه‌ی «وحشی‌گری» با «کوزه‌گری» در چیست؟

۴۶۳- اجزای تشکیل دهنده‌ی واژه‌ی «خداشناس» را در الگوی ..... + ... ← ..... قرار دهید.

با توجه به متن زیر به ۶ پرسش داده شده‌ی زیر پاسخ دهید:

«گل سنبل چونان کودکی مسرور بر روی شب‌پره لبخند می‌زند و خود را مدیون ابر سخاوتمند می‌داند و می‌خواهد

بداند در باغچه‌ای که زندگی در آن را ترجیه می‌دهد، چه می‌گذرد و با چه کسانی «م / ء» انست دارد.»

۴۶۴- در واژه‌ی «سنبل» کدام فرآیند واجی به کار رفته است؟

۴۶۵- یک واژه بیابید که در آن فرآیند واجی ادغام به کار رفته باشد.

۴۶۶- یک واژه بیابید که در آن صامت میانجی «ا» به کار رفته باشد.

۴۶۷- چرا واژه‌ی «می‌خواهد» نامطابق املائی محسوب می‌شود؟

۴۶۸- یک غلط املائی بیابید و شکل درست آن را بنویسید.

۴۶۹- شکل درست همزه / ء / را در کلمه‌ی «م / ء / انست» بنویسید.

۴۷۰- با توجه به معنی داده شده، گزینه ی غلط را مشخص کنید.

(۲) تسویه: پاک کردن

(۱) شعر سخته: شعر سنجیده و خوب

(۴) احسن: نیکوتر

(۳) نقض پیمان: شکستن پیمان

۴۷۱- در گروه کلمات زیر، غلطهای املایی را بیابید:

گماشته و منسوب - ثمین و گران‌بها - لمحہ و لحظه - قایت و فرجام - صدای مهزون - خطوات متقارب - فرزند صاحب فراست - غاشیہ‌ی اسب - مرغوبیت کالا - درر و لعالی - ضیعتک حلال - صناعت ظریف